

03. Zemiros Shabbos B'iyun: Awakening the Sons of Prophecy

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לג/ב

ההוא דנחית קמיה דרבי חנינא אמר האל הגדול הגבור והנורא והאדיר והעזוז והיראוי החזק והאמיץ והודאי והנכבד המתין לו עד דסיים כי סיים אמר ליה סיימתניהו לכולהו שבחי דמרך למה לי כולי האי אן הני תלת דאמרינן אי לאו דאמרינהו משה רבינו באורייתא ואתו אנשי כנסת הגדולה ותקנינהו בתפלה לא הוינן יכולין למימר להו ואת אמרת כולי האי ואזלת משל למלך בשר ודם שהיו לו אלף אלפים דינרי זהב והיו מקלסין אותו בשל כסף והלא גנאי הוא לו:

ספר גבורות השם - פרק א

מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו:

(תהלים ק"ו). רצונו לומר כי ספור שבחו של הקדוש ברוך הוא אי אפשר משני פנים, האחד מצד שלא נוכל לעמוד על הגבורה בעצמה כמה גדול גבורת מעשיו, והשני מצד שהם רב ברבוי אין תכלית להם ולפיכך ספור שבחו אי אפשר מצד האיכות ומצד הכמות, אם מצד האיכות שאי אפשר לעמוד על איכות גבורת מעשיו וגם מצד הכמות אי אפשר. וכנגד הראשון אמר מי ימלל גבורות ה' שהרצון בזה מי יוכל לדבר הגבורה ולרדת עד תכלית ולפיכך אמר לשון מלל, כי לשון זה בא על דבר חדוש כמו (בראשית כ"א) מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה, וכנגד רבוי הכמות שהם בלי קץ ותכלית אמר ישמיע כל תהלתו אמר כאן לשון כל תהלתו שרצונו על הכמות:

ובפרק אין עומדין (ברכות ל"ג ע"ב) ההוא דנחית קמיה דר' חנינא אמר האל הגדול הגבור והנורא האדיר והאמיץ והעזוז והאמתי והיראוי וכו' אמר ליה סיימתנהו לכולהו שבחיה דמרך השתא הנהו שלשה אי לאו דאמרינהו משה באורייתא ואנשי כנסת הגדולה תקנינהו בתפלה לא הוי אמרינן להו ואת אמרת ואזלת כולי האי, משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיו לו אלף אלפי אלפים דינרי זהב והיו מקלסין אותו בשל כסף וכו' ע"כ. ופירוש הרמב"ם ז"ל כי אין לספור שבחו מצד האיכות שאין לעמוד על שבחו עד היכן מגיע השבח ההוא שמספר, וגם מצד הכמות גם כן שאין לגמור שבחו מצד הרבוי ששבחו הם בלי תכלית וקץ. ולפיכך אמר שהוא משל וכו' כי אם מקלסין אותו בשל כסף הרי חלוף יש בין הכסף ובין הזהב מצד האיכות, ומה שיש לו אלף אלפי אלפים דינרי זהב ומשבחים אותו באלף הרי חלוף זה מצד הכמות. ומפני זה יש לשאול איך אנו מצווים לספור נפלאותיו של הקדוש ברוך הוא בליל היציאה ולמה לא נאמר בזה גם כן מי ימלל גבורות ה' וגו':

